

A boldogságból csak a gyávák vannak kirekesztve *

Magyarországon az embereknek több mint 90%-a nem hajlandó magát teremtménynek tekinteni

Valaki eldobta a követ

Visszanézve az életemre, sokszor kerestem, hogy ki az érdemszerző az én pályafutásomban. Kutakodtam egy darabig, néztem, figyeltem magam, és rájöttem, hogy én nem vagyok érdemszerző. Ha azt mondanám az eredményeimről, hogy 20 százalékot apukától örököltem, 20-at anyukától, egyik elődtől ezt hoztam, a másiktól mást, de mondjuk egy 6-8 százalékot én tettem hozzá, akkor meglopnám az Istent, mivel Pál apostol azt kérdi, „mid van, amit nem kaptál”? Sokan azt hiszik, hogy a teljesítmény, az akarat, az akarás, a szorgalom, az egy olyan tehetségfaktor, ami az embertől függ. Én úgy gondolom, hogy az akarás, a szorgalom, amit az ember megkap egy bizonyos irányra, területre, az olyasmi, amit nem maga gerjesztett. Rohács Ottokár katolikus püspök 1927-ben, amikor Budapesten egyetemi templomban prédikált (prédikálása közben agyvérzést kapott, másnap meg is halt), és a prédikációjának az egyik mondata így hangzott: „**Az akarás Isten ajándéka.**” Óriási élmény volt nekem olvasni ezt, mert nekem mindig mondták versenyzőkoromban, hogy Bandi, neked milyen nagy akaratod és szorgalmad van. Mindig csodálkoztam. Akaratod, nekem? Nem tudok róla. Nekem egyszerűen kedvem volt. Mennyi? Sokkal többet edzettem, mint a többiek. Nekem öröm volt, hogyha mehettem edzeni, mert tudtam, hogy a teljesítményhez hozzáadok, és tudtam, hogy a nyerésem maradéktalan és teljes boldogságot fog okozni. Később rájöttem, hogy nem így van. Csak tapasztaltam, hogy több a szorgalmam, mint a többieknek, viszont az akarást nem én gerjesztettem magamban, kaptam, ugyanúgy, mint egy kosárlabdázó, aki megkapja a 220 centi magasságot. Nem lesz büszke arra, hogy ő 220 centi, és mondja: ti nyamvadt kétméteresek, miért nem viselkedtek rendesen, ha ti csak 2 méter magasak vagytok? Úgy nézem magamat, visszatekintve pályafutásomra, mint egy eldobott követ, amelyik repül,

és nem mondhatja a lenti köveknek, hogy ti kis vackok, vagy nagy vackok, ti miért nem repültök. Valaki eldobta a követ. Én így érzem. Ez a meggyőződésem csak erősödik, azzal együtt, hogy ameddig versenyeztem, izzadtam, futottam, drukoltam, alkalmanként tisztára remegett kezem-lábam, de végül is meggyőződésem az, hogy minden szükséges kelléket megkaptam ahhoz a tevékenységhez, amit folytattam.

A Kósa Ferenc filmrendezővel való országjárásom megváltoztatta a világról, a magyarságról alkotott képem

Nagyon sok alkalommal voltam az utóbbi harminc évben Magyarországon egy ún. filmankéton, közönségtalálkozón, élménybeszámolón. Az adott erre okot, hogy 1976-ban **Kósa Ferenc** filmrendezővel találkoztam, aki megcsinálta a **Tízezer nap** című filmet, de Magyarországon nem engedték vetíteni, színvonaltalanság címen. Idejött Magyarországra egy szovjet filmrendező, valami Csukraj vagy Malgov, két nagymenő filmrendező, és megnézte a magyar filmanyagot, és erre a filmre rábólintott, hogy ezt küldjék ki a cannes-i filmfesztiválra. Kijutott a film, és ott rögtön a rendezés nagydíját megkapta. Onnan visszatérve Magyarországra Kósa Ferenc észrevette, hogy ő az első számú közellenség a film világában. '76 januárjában találkoztam vele más kapcsán, elmondta ezt a történetet, és én éreztem, hogy valamiféle kollégáról van szó, mert három-négy évvel a versenyzői pályafutásom befejezése után ugyanezt éreztem, hogy az öttusa sportban én vagyok az első számú közellenség. Tudniillik az eredményeimmel, a testnevelési főiskolán elvégzett tanulmányaimmal, a sportágban való fennmaradásommal azt jelentettem azoknak, akik pályáztak a sportág szakmai irányítására, hogy nem lehettek nekem ellenfeleim. Kósával ilyen körülmények közepette nagyon jól megértettük egymást, és azt mond-

ta, hogy ő sok filmet, forgatókönyvet beadott már elbírálásra, de vagy nem válaszoltak neki, vagy valamilyen ürüggyel elutasították. Így kénytelen portréfilmet csinálni, mert ő leírhatja a kérdéseket, amiket fel fog tenni, de az illető válaszait nem tudhatja. Akkor Pozsgay Imrétől kapott erre lehetőséget, és '76-ban hat nap alatt, havonta egy forgatása volt kb., elkészült egy másfél órás filmmel, amelynek az lett a címe, hogy **Küldetés**. Ebben elmondtam, honnan indultam, mi volt a versenyzésem alatt, mi van jelenleg, 1976-ban, és mi az elképzelésem a világról. Ezt nagyon-nagyon sok helyen levetítették, sok ezer alkalommal, és sok helyre elmentünk a filmrendezővel ún. filmkankóra. Ez az országjárás igencsak megváltoztatta a magyarságról alkotott képet, gondolkodásomat a világról. Nagyon sokan előálltak azzal, hogy ezt Balczókám (Balczó elvtárs vagy sporttárs) nem jó így csinálni, mert maga itt nyíltan kimond mindent, holott tudhatná, hogy egy fecske nem csinál nyarat, és fejfel nem lehet a falnak menni. A szocializmus előkészületben van, mindjárt kész van, be kell állni a sorba, tartani a szádat, és akkor minden jó lesz. Én meg először, bambán, azt hittem, hogy rosszul hallok. Magyarországon Békéscsabától Kaposvárig, Balassagyarmattól Szegedig, Budapesten, mindenhol akadt ember, aki felállt és azt mondta, hogy nem jó ez így. Nem voltak összebeszélve.

A szókimondással két lábon járó lelkiismeret-furdalássá váltam sok ember számára.

Mert ameddig együtt vannak emberek, és a Kétszer kettő mennyi? kérdésre mindenki mond valami választ, csak a négyet nem mondja senki, addig nincs probléma. A baj akkor kezdődik, amikor, mint Andersen meséjében, **A király új ruhájában**, amikor a gyermek elkiáltja magát, hogy meztelen a király, akkor kezdődik a baj. Akkor az illető első számú közellenségévé válik. Addig lapítottak, mást mondtak. Tudják, hogy négy, de nem mondják ki, ez fizet, ebből van nyugalom, kényelem. Hogy miért történt ez így, hogy kimondtam, szoros összefüggésben van azzal, amit versenyzésem ideje alatt tapasztaltam. Meg voltam terhelve egy nagy vággyal, reménnyel arra vonatkozóan, hogy jó öttusázó leszek. Ez a belső kényszer feltételezte azt, hogy az edzési munkám közepette, ha rájöttem, hogy valami nem jó, akkor el kell engedni, és a jobbikat választani, és azt kipróbálni. **Sok ilyen tapasztalatom gyűlt össze, ami a versenyzésre fontos és jó, de általános érvényű is. Ilyen egyszerű felfedezések, pl. ha valaki meg akar tanulni zongorázni, az nagyon sokat zongorázzon, és ne hegedüljön.** Ami lesz a ver-

senyen, nagyjából olyasfélét kell gyakorolni az edzésen is. Aztán az ilyen felismerések, hogyha az ember jól és szorgalmasan dolgozik, akkor hosszú idő után ez mindenképpen kijön teljesítményszaporulatban. Csak idő kell hozzá, és nem szabad feltételül szabni, hogyha nem jön, akkor abbahagyom. Nem, tovább kell edzeni mindaddig, amíg a befektetett munkának a haszna meg nem jön. Ilyen, szinte nevetségesen egyszerű tapasztalatok, amikor a versenyzésemet befejeztem, akarva-akaratlanul is átkerültek a hétköznapi életembe, abba az életbe, ahol már nem mértek stopperórával, nem számolták össze a győzelmeket, a köröket nem adták össze. Ez az igyekezet és fáradozás valamit összerázott bennem. **Ez volt az oka annak, hogy a Küldetés című filmben alapul vettem József Attilának ezt a két sorát, hogy „legjobb, ha mindent kimondok, így oktatnak ügyeletes napi gondok”.** Azt is tudtam, hogyha sok embernek szólok meg, nekem az őszinte válaszok egyikét kell kimondani. Mivel ha mellébeszélék (sok ember megnézi a filmet, pl. ötezen, de tíz százaléka látja, hogy mellébeszélék), ez olyan, mintha ötszáz embert összehívtam volna és egyfolytában hazudnék. A másik dolog, hogy tulajdonképpen **őszintének lenni roppant kényelmes**. De csak akkor kezd kényelmes lenni, amikor az ember elszánta magát az egyszerűsége és az őszintesége. Például mást ne mondjak, Isten csak az őszinte ember imáját fogadja el. A mellébeszélést nem tudja meghallgatni. Megvárja, amíg az emberből elmúlik a hamisság, és akkor meghallgatja. Mondom ezt mellékesen. A lényeg az, hogy ez a film nekem furcsa tapasztalatot hozott, amely tapasztalat részben megijesztett, részben pedig örömmel töltött el, mert láttam, hogy tulajdonképpen van mondanivalóm az embereknek. Azt gondoltam, én kis naiv, hogy 1976-ban, amikor tisztségváltás volt a sportban, akkor én átveszem a sportág irányítását. Nagyon egyszerű feladatom lett volna, a melegvíz feltalálásának csodáját kellett volna foganatosítani: azt, hogyha legyőzi egyik versenyző a másikat, többször is, akkor ő menjen ki a világbajnokságra vagy az olimpiára, és ne a másik. Ilyen egyszerű dolgok. Meg azt gondoltam, hogy nekem a sportolás kapcsán együtt kell lenni a versenyzőkkel, és a legfontosabb dolgokat átadni. Pl. azt, ha egy versenyző rájött, hogy mi a meggyőződése, akkor aszerint éljen, mert különben nem tudja meg, hogy a meggyőződése téves, vagy nem téves. Ilyen egyszerű dolgok lettek volna a feladataim. És nem kerültem sorra, azt se mondták, hogy bikk-makk, vagy gyere be te szeren-

csétlen, amikor meglepődtem. Mégiscsak túlzás, hogy meg se kérdeztek. És akkor egy évig állás nélkül voltam, utána elmentem belovagolónak az öttusa istállóba. Hat évig belovagló voltam. A belovaglás egy takarítói állás, portási szintje az egésznek, egy olyan hullámpad, ahol nekem furcsának kellett volna lenni.

Nem tartom azt túlkövetelésnek, ha valaki egy bizonyos eredményt elér, mint ahogyan én elértem ezt az eredményt, akkor kötelessége igényt tartani olyan munkakörre, amelyben hatékony lehet. Nagyon sok állást felajánlottak nekem, amelyeknek nagyon szép elnevezése volt, magas fizetést kaptam volna, de csak tüneti kezeléseket végezhettem volna. Vagyis finom, de annál kegyetlenebb árulásban vettem volna részt. Beleképzelttem magam ezekbe az állásokba, és kivert a hideg veríték. Támadt egy lehetőség, belovaglónak elmenni, a sportág alá. Nehogy azt mondják, hogy megsértődtem. Csak az emberek szeretik, ha bizonyos mérvű megalkuvást követnek az emberek, amikor kompromisszumot kötnek, de a túl nagy kompromisszumot nem szeretik. Ez, amit én kötöttem, kompromisszum volt, de nem megalkuvás. Mindent megtettek, hogy engem ebből az állásból kitérjének. Nevettem a maromba, én a lovaglást mindig szerettem, naponta öt lovat kellett lelovagolni, a sportág kellős közepén voltam és élveztem tulajdonképpen az életet, várva arra, hogy majd valamikor egy sportedző azt mondja majd nekem, hogy na, Balczó elvtárs, akkor tessék, csinálja, amit szeretett volna. Ez a pillanat nem jött el a mai napig.

Úgyhogy nincsen gondom azzal, hogy hű vagyok vagy hűtlenkedem. Másként alakult az életem nagyon, mint ahogyan szerettem volna, de sokkal jobban alakult, mert egy pillanatban a terveim megvalósításának görcsét valami miatt elengedtem. Majd elmondom, hogy miért engedtem el.

Magyarországon az embereknek több mint 90%-a nem hajlandó magát teremtménynek tekinteni

1938-ban születtem **Kondoroson**, édesapám református lelkész volt, tót származású, vagyis szlovák. Természetesen anyanyelvi szinten beszéltem szlovákul. 1940-ben áthelyezték Nyíregyházára. Én ott eszméltem, ott jártam iskolába. Nem voltam jó tanuló, első gimnáziumba már nem vettek fel, akkor még nem a tanulmányaim miatt, hanem azért,

mert apám lelkész volt, rossz a származásom. Az első esztendő a debreceni református gimnáziumban jártam, a kollégiumban laktam. Ott volt egy héten egy alkalom, amikor úszóedzésre elmehettem. Én boldogan mentem, csápoltam ottan a vízben, valamennyire megtanítottak úszni, edző is volt. Második gimnáziumban már átvittek Nyíregyházára, ott nem volt uszoda, viszont elkezdtem atletizálni. Megyei szinten 800-1000-500 méteren, jól futogattam a környezetemhez képest. Volt egy barátom, illetve van a mai napig is, Hecker Valternek hívják, a nyíregyházi metodista szuperintendensnek, azaz egyházvezetőnek a fia, aki lómániás volt, a mai napig is az. Hároméves kora óta csak lovakat rajzol. Valter ment lovakat szagolni, tapogatni, nézni mániásan, ilyen szemellenzővel, mint majdan én az öttusában, és egy ilyen ún. fedezettő állomás volt, tíz mén állt ott, kitrágyáztunk, bealmoztunk, etettünk, itattunk, lovat pucoltunk, és ennek fejében lovagolhattunk. És hát nyilván, ki az a 15-16 éves gyerek, aki nem ülne versenyló hátára. Én is jól éreztem magam. Valaki azt mondta, hogy ez így nem jó, szétforgácsolom az erőmet. Egyet válasszal ki, arra feküdjél rá, és akkor menni fog. Nekem ez nem tetszett, én mindháromat szívesen csináltam. Nyáron úszkáltunk is a Nyíregyháza határában lévő vályogvető gödrökben, amelyek megteltek vízzel évtizedek alatt. Volt három sportág, és én nem akartam egyiket se elhagyni. Valaki azt mondta, vedd mellé még a vívást meg a pisztolylövést, és öttusázó lehetsz, és akkor mindháromat megtartod. Ez nagyon jó ötlet volt és tudom, a harmadik gimnázium évutóján, amikor 16 éves voltam, reggel lovagolni voltam a barátommal, az én lovam elesett, megtolt engem a gyepen, eltört a kulcsontom és az iskolába akkor úgy kellett járnom három héttig, hogy gurnival hátrakötötték a vállamat, nyilván, hogy a csontjaim jól forrjanak össze. Az osztályfőnök felállított az osztályfőnöki órán és engem letolt, mint a pengős malacot, tudniillik pap az apja, rossz tanuló, és ráadásul az a rohadt kölyök még a kulcsontját is eltöri. És akkor azt mondta, igen, mert Balczó András az öttusa világbajnokság lovaglósámát akarja megnyerni. Csodálkoztam, felnőtt férfi hogy mondhat ilyen zagyaságot, nem mondtam ki, mert én nem a lovaglósámot, én az összetettet szeretném megnyerni. Az az érdekes, hogy vannak emberek, akik gyerekkorukban, kora ifjúságukban megkapják, hogy mi a pályájuk és nincs kétség. Márai Sándor, a Kassán született író írja, hogy bement

a helyi szerkesztőségbe, azt hiszem a Kassai Napló szerkesztőségébe, és a főszerkesztő azt mondta neki, hogy Márai, holnapra szükség lenne egy cikkre. Márai beült a másik szobába, rágta a ceruzája végét, megírta dolgozatát Kassa közigazgatásáról, amely írás másnap vezércikk gyanánt megjelent a Kassai Naplóban. Akkor 14 esztendő volt. Nem egy érdekes csavar? 14 éves korában nem viccből mondták neki, nem vicceltek vele, hogy na told el a 424-es mozdonyt. Nem. Tudták, hogy alkalmas arra, hogy egy olyan cikket írjon meg, amilyent felnőttek közül is csak kevesen képesek. Azt írta: „másképp létezni, mint a kifejezés emberének, soha nem vetődött föl bennem.” Érdekes, nagyon sok ilyen példa van, ami mindig megzavar, hogy valamilyen gyerekek már ifjúságában tudja, hogy ez vagy az lesz. Én is így voltam. Mint a szemellenzővel a ló, megszállott gyanánt öttusázni. Nem is voltam jó tanuló. Egyetemi felvételre nem is számíthattam '56-ban. Viszont júliusában Budapestre kerültem. Ott Csepelen dolgoztam nyolc órát, előtte-utána edzettem. Nagyon hamar bekerültem a csapatba. '62-ben, hat év után jött el az az időszak, amikor dolgozni nem kellett már a gyárban, hanem csak edzéssel foglalkoztam. Volt naponta négy vagy öt edzés. Reggel korán kelttem háromnegyed ötkor, be az uszodába, aztán ütközés, aztán lovaglás, vagy délután vívás, majd megint futás. Kitöltötte a napunkat az edzés. Egy időszakban volt olyan, hogy hétfőn, szerdán, pénteken reggel futottam két órát, 28 kilométert, és délután, alkonyattájt is 28 kilométert. Ugyanazt megcsináltam szerdán és pénteken is. A többiek, az ellenfeleim, hétfőn, szerdán és pénteken futottak egy-egy órát. Nem lehetett csodálkozni azon, hogy volt olyan világbajnokság, pl. Budapesten, amikor volt egy szovjet csodafutó, azt én 30 másodperccel vertem meg, én voltam az első, ő a második, 30 másodperccel vertem meg 4000 méteren. Tehát az a szorongalom, ami bennem volt, az nem az én termékem volt. Én csak tapasztaltam: nekem van kedvem, örömem lelem abban, hogy többet edzek. A többiek is edzhettek volna többet, csak nem kaptak annyi akarást attól, aki a talentumokat osztja. A lényeg az, hogy nagyon hamar bekerültem a csapatba, és 1963-ban nyertem először világbajnokságot. Az utána következő négy egyéni világbajnokságot is megnyertem, '69-ben az ötödiket, eggyel többet, mint bárki más a világon, de az a maradéktalan és teljes boldogság – amit én Nyíregyházán reméltem egyetlen világbajnokság meg-

nyerésétől (mert azt gondoltam, hogy majd maradéktalanul boldog leszek, ugye azt senki el nem veszi tőlem, biztos voltam benne) – az viszont nem volt a birtokomban a világbajnokság után sem. És akkor nagyon megijedtem, mert rájöttem, hogy nincsen kedvem már edzeni.

Arra is rájöttem, hogy az emberben vannak vágyak, remények, tervek és van egy igény szint. Hogy ez utóbbi mikor tetőzik, tulajdonképpen azt az ember nem tudja, csak amikor eléri. Én így voltam. A világ tetejére kerültem, első voltam, előttem senki, mögöttem száz ember lohol, és ezért már nem akartam annyira edzeni. Az, hogy valaki utolérjen, az illetőnek ötször kellett bajnokságot nyernie és egyet rátenni, hogy leelőzzön. Azt már nem akartam, hogy kettővel legyen több nekem, mint másnak volt. Furcsa dolog ez az igény szint. Egy kortársam mesélt, hogy ő a csudi (Budapestről kb. ötven kilométerre van) focicsapat tagja volt. Feljöttek Budapestre egy harmadosztályos bajnokságra. A 16-os tájékán állt, mondja, felé szállt egy labda és a 48-as lábával belerúgott egy hatalmasat a kapu környékére. Véletlenül beakadt. Ezzel nyertek, és azt mondta, hogy olyan boldog volt, hogy mérkőzés után be az egyik kocsmába, ki a másiktól, be a presszóba, cukrászdába, itt egy fél konyak, ott egy rum. - Boldog voltam, azt mondja, nem is mentem haza, csak hajnalban, de a focit azt abba is hagytam. Az igényét letudta. Nekem világossá vált, a rend és tisztaság szempontjából, hogy az emberek között milyen különbségek vannak. Van, aki nem tud aludni, ha nagy rendetlenség van. Valaki pedig azt mondja, jó az úgy is. Tehát be vagyunk állítva különböző szintekre. A sportágban is így van, az öttusában is. Megelégedtek ennyivel. Csak akkor veszi észre az ember, hogy ekkora szintet kapott. Így volt az, hogy megijedtem, mert a szorgalmam elmúlt, és szerettem volna még három év múlva, '72-ben olimpián részt venni, az egyéni olimpiai bajnokságot is megpróbálni megnyerni. Akkor kezdtem ijedten keresni mindenhol.

Hol lehet akarást szerezni, ha egyszer nincs?

Furcsa dolog volt, ez volt a kutatásomnak az érdekessége, hogy tudtam, hogy a szerelem állapota nagyon jó versenyzésre, de hogy nem megrendelhető. Kap az ember ízelítőt a szerelemből, hogy megtudja milyen állapot, amikor az ember az élete eseményeitől független boldogsága szempontjából. Ennek a boldogságnak a forrása Rózsi, vagy Józsi. Nem számít bármi bárhogy történik, ott van és

boldog vagyok. De látom, vannak többen, akik tudják, hogy a szerelem elmúlik. A helyére ül egy vákuum, jó irányban kell keresni, hogy megtalálja azt a többletállapotot, amire azt lehet mondani, hogy ezt kerestem, erre vagyok teremtve. Akkor ijedten kutattam mindenhol. Vallásos nevelésben részesültem, ez természetes, templomba el kellett menni. Apuka szigorú ember volt, négyen voltunk testvérek, ahogy kamaszodtam inkább a karzatra mentem, ott nem nagyon kellett figyelni, báméskodni lehetett, de nem emlékszem a prédikációkra, ki hogyan, mit mondott. Otthon sok mindent hallottam Jézusról és a Bibliáról, de amikor Pestre kerültem, utána nem sokkal biztos voltam abban, hogy Isten nem létezik. Tudtam, hogy kitalálták maguknak emberek. Így vélekedtek a sporttársaim, edzőim, semmilyen komplikáció nem származott ebből a meggyőződésből. A versenyek javultak, '60-ban már olimpiát nyertünk csapatban, negyedik voltam, előtte második, és minden a legnagyobb rendben volt. '62-ben július elején, kora délután, életem egyik beikszelt pontja a naptárban, három óra táján, gyönyörű vasárnap délután, vártam valakit a Duna-parton, de nem az jött, akit vártam, hanem egy ismerős. Felszólt a partra: „Bandi, telefonáltak, hogy meghalt az édesapád”. Ilyen hangszúllyal ráadásul. Rendőr volt egyébként. Akkor én úgy éreztem, hogy meghanyatlok. 55 éves sem volt édesapám, teljesen egészséges. A döbbenetnek, ijedtségnek, tanácstalanságnak olyan mértékét szenvedtem el, amit senkinek sem kívánok. De maximum három másodpercig tartott. Utána nyugalom, béke. Világos, egyértelmű minden kétséget kizáró tudás arról, hogy Isten van. De hogy hol van, vasárnap van neki ügyelete, vagy a 168-as területben ügyeletet tart, vagy fogadóórát, nem tudtam. Csak azon csodálkoztam, hogy hat éve itt élek Pesten és ebben a tévedésben létezniem egyáltalán hogy lehetett. Nem én jártam utána paphoz, filozófushoz, párttitkárhoz megérdeklődni, hogy mi az igazság ebben a kérdésben. Mindent megkerülve valami becsapódott ebbe a megtántorodott állapotba. Attól kezdve én ötször elolvastam a Bibliát elejétől végéig, elvittem magammal az edzőtáborba, mert jobb, ha ott van az éjeliszekrényen, és éltem az átlag élsportoló életet tovább. Akkor '69-ben a Bibliában találtam egy mondatot. Jézus azt mondja: aki megtartja az ő életét, elveszíti azt, s aki elveszti az ő életét én érettem, megtalálja. Soha nem értettem, és akkor a homlokomra ütöttem: erről van szó. Ezt éltem át nagyon

sokszor versenyeken, nagyon jól megy és éreztem, ha még ilyen jól megy sokáig, még egy-két óra vívást, ami 14 óra volt, akkor megnyerem a világbajnokságot, vagy olimpiát. Amikor megcsillant a nyeres lehetősége, abban a pillanatban minden összekuszálódott, és úgy bíztam, mint egy vak, egy béna, mert ott volt a remény közel már, karnyújtásnyira, mindjárt megvan. Éreztem, ha megnyerem, akkor maradéktalan boldogság lesz a részem. **Ha valaki azt hiszi, hogy az elért célja, a teljesült vágya megadja a maradéktalan és teljes boldogságot, amiről egyébként az ember tudja, hogy létezik ilyen, akkor azt hiszi, ha megadja, be van csapva, a halál állapotában van. Mert senki és semmi nem adhatja meg azt az állapotot, amelyben teremtve vagyunk, amiről a gyermeknek van tudása, derűje, azért, mert ahogy nő, tudja, hogy bele fog jönni ebbe az állapotba. Ebbe a teljesebe, ebbe a maradéktalanba. Akkor, amikor az ember ezt hiszi, tulajdonképpen hamis istenekben bíz. Amikor rájöttem, hogy nem megy, éreztem, olyan béna vagyok, dühöngök, csapkodok, nem megy, ez nem normális dolog, rettegek attól, hogy meg fognak szűrni és éppen azért meg is szűrnak. Márai mondja egy helyen: ha félünk valamitől, akkor azt kérjük is. Ez volt az a helyzet, ami-ben végül is kimondtam, a lelkem mélyén elpatant egy húr és azt mondtam, az egész ügy nem érdekel. Drága magyar testvéreim azért drukkolok, hogy nektek jó pillanatokat szerezzek, vagy öt percet, azzal, hogy olvassátok az újságban, hogy Balczó András megnyerte a világbajnokságot. Ne haragudjatok, nem tudok drukkolni miattatok.**

Ne haragudjatok magyarok, nem érdekel, nem tördök vele, béna vagyok, hagyjatok. Ebben a pillanatban megindult minden, mint a karikacsapás. Már nem érdekelt, adom vagy kapom a találatot. Így is jó, meg úgy is jó, nincs veszítenivalóm, akármilyen történik. Lemondtam róla. Ha engem azért szeretnek, mert olimpiai bajnok vagyok, világbajnok vagyok, az a szeretet nem ér semmit. Engem, Bandit kell szeretni, és ebben a pillanatba eljött az állapot, nincs félelem, nincs tanácstalanság, az ember bármit tesz ebben a körülményben egészen másként hat a környezetére, mint e nélkül az állapot nélkül. Szokták mondani, aki nem fél, az félelmetes. A másik megérzi, különösen, aki fél, hogy jön valaki vele szemben és nem fél. Az nem jó. Rettegés van, és ezt az

állapotot, amiről tudtam, hogy erről van szó, aki tartja az ő életét vagy ha görcsöl a vágyainál, mint a boldogság maradéktalan forrásánál, akkor az nem az élet. Az a gyáva ember, becsapott ember. A Jelenésekben ez van. Kik nem láthatják a mennyek országát, első helyen szerepelnek a gyávák. Utána jön az apagyilkos, anyagyilkos, azok kisebb bűnöcskék voltak, tehát első helyen vannak a gyávák. Mindenkinek van lehetősége a boldogságra, szépnek, csúnyának, fiatalnak, öregnek, egészségesnek, betegnek, csak a gyávák vannak kirekesztve belőle. Ezt éreztem át többször is, hogy ilyen tömören, megfogalmazni azt, amit átéltem, ez nekem csoda volt, s a Bibliát érdekessé tette, megnyitotta. Attól kezdve másként kezdtem gondolkozni a sikerről. Megkönnyítette a dolgomat, '72-ben még nyertem olimpiát, utána abbahagytam a versenyzést, de én úgy összegeztem az egészet, hogy ameddig az ember remeg, érzi, hogy nem megy, mindent megtettem, és nem sikerült. Akkor csalódom magamban. Nem tudom megoldani, azt hittem több vagyok, ügyesebb vagyok, alkalmasabb vagyok. **Csalódtam magamban és ez nagyon rossz, de elengedhetetlen feltétele annak, hogy az ember lelke mélyén megszülessen az őszinte, kényszerű lemondás a vágyott célról. A lemondás pillanata a kulcspillanat. Akkor az ember leszáll a lelke mélyén lévő trónról. Kényszerű leszállni. Csalódott magában. Ott állt üresen a trón, amelyet az Isten abban a pillanatban megül közlekedőedények egyszerűségével, és sebességében elfoglalja az egyedül őt megillető helyet. S ő abban a pillanatban finanszírozni kezdi az ember életét, munkáját, gondolkodás nélkül rögtön fizetni kezd. Az ő fizetőeszköze ez az állapot, ez a megszabadult, derűs, független. Erre mondja Jézus: elközelít a mennyek országa. Mennyeknek országa tényleg nektek van. Ez az az állapot, és ennek az állapotnak a feltétele nem a sikeresség, lakás- vagy kocsi-csere, kocsivásárlás vagy új lakás. Nem. Az ő igénye szerint kizárólag csak a hűség. És a hűségnek a tettét, a milyenségét az ember érzi a szíve mélyén, a meggyőződés szerinti élet. Ha valakinek van valamilyen meggyőződése, az lehetséges, hogy téves meggyőződés, amint említettem csak akkor derül ki, ha ezek szerint kezdek élni. Kipróbáltam, és ha kiderül, hogy a meggyőződésem téves, akkor szükség van arra, hogy kimondjam: tévedtem. De ez humán forrá-**

sokból nem nagyon szokott sikerülni. Mert az ember görcsöl a tévedésénél, nem engedi, hogy tévedjek, akkor kiben bízzak, mindenkiben csalódtam, apámban, anyámban, magamban nem csalódhatok, mondja a szerencsétlen ember. De ha azt mondja végül is, tévedtem, nem ez az igaz, nem ez a helyes, hanem emez. Így van a Bibliában a megújulás változatban. Valami megindul, a meggyőződés visz bennünket, lépésről lépésre, és a végén a felismert igazság, az objektív igazság és a mi véleményünk azonos, akkor érkezünk el oda, hogy egy villanásra is, de az ember a lelke mélyével megpillantja az Istent. De ez az élmény, ez a megérkezés olyan, mintha valaki, aki mindig el akar esni, kapaszkodót talál, vagy valamilyen fény felgyúl, és attól kezdve az ember megváltozik, mert a felismert, megtalált igazság szerint él. Lehet hogy vannak emberek, akik billegetően vannak, hogy nem tudom mint gondoljak életről, halálról, Istenről, Jézusról, hűségről, hűtlenségről, lehet hogy nekik csak egy lökés elég, lehet hogy valakinek 10 év múlva jön egy önmaga felülbírási esélye, és azt mondja, az a kiöregedett öttusázó, az magyarországi krampusz ezt és ezt mondta, és talán az billenti át őt.

Magyarország legmélyebb gondja, hogy elfordult az Istentől

Pál apostol mondja: embereknek igyekezni tetszeni Isten szolgálatában nem lehetséges. Ha az ún. közigénynek akarnék megfelelni, akkor csak viccet mesélnék, lehet hogy buk fenceznék is, vagy arról beszélnek, ki mennyit csempészett. Mindenkinek kötelessége, jogos, égető szükségét pótolni ott, ahol az ember látja, és módja van ezt megtenni. Magyarországon ez a legfőbb igény szellemi értelemben, mivel Magyarország baja az elvárásoltság: hogy bennünket kirabolnak, a szemünket kilopják a gödréből, és mindennek a tetejébe a demokrácia van odatéve. Ez azzal van szoros összefüggésben, hogy Magyarországon az emberek több mint kilencven százaléka nem hajlandó magát teremtménynek tekinteni. Hátával keresi, hogy hol lehet az Isten, az Isten pedig szétteszi a kezét, mint az eladó az üres boltban, nem erőszakolja ránk magát. A szellemben nem létezik erőszak. Hozzá lehet menni vágyódással, erről lehet szó, de hogy ő erőszakoskodik, olyan nincs. Ez Magyarország legmélyebb gondja, és a

megoldás: 180 fokot fordulni, és azt mondani, Uram nélküléd éltem, nélküléd döntöttem, hibát követtem el, és zsákutcába kerültem, önmagam is, a nemzetem is, nem tudom megoldani az életemet, bocsáss meg nekem, és könyörülj rajtam. Ilyenkor az van, hogy Isten mint igaz, hű barát megbocsát. Ez megfordítja az embert. Megkérdezi az illető, mit akarsz Uram a bocsánatodért. Előbb-utóbb választ ad, helyet ad, feladatot ad, mint ahogy én kaptam küldetést. Mindenkinek van küldetése. Ha nem ezt a tervet próbáljuk megtalálni, akkor csak futunk sötét erdőben, sajgó fájdalomunkban. A Miatyánkban így van: legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Az ő akarata legyen az én akaratom is, tudniillik az Isten bennünket nem akart akaratlanná tenni. Nem akar lebeszélni a meggyőződésünkről. Azt viszont meg tudja tenni, hogy a meggyőződésünket megváltoztatja. Olyan mértékig, hogy azt akarom, amit ő akar, és az életet ő finanszírozza minden szükséges kellelkel. Többek között a kedvvel, örömmel. Volt egy öttusázó fiú, és az öttusa egyik szakának lett az edzője. A főnöke mindig kitolt vele, ki akarta túrni, mert valahogy mindig önállósult, önálló véleménye volt, de mivel félt attól, hogy kikerül a sportágból, amit szeret, odaállt a főnöke elé: - Főnök, hogy akarja? A többiek mesélték, elszörnyűködve. Nem szörnyű belegondolni? Isten nem akarja, hogy mi a meggyőződésünket elhagyjuk és ne a meggyőződéseink szerint éljünk. Ő bennünket szabadnak akar. Sokan, azt hiszik, hogy majd valamilyen rabságba kerülnek, foglyok lesznek. Kétségtelen ebben sok keresztény hibás, mivel olyan keresztény életet élnek, ami nagyon hasonlít az igazi kereszténységhez, de túllihegett hitet produkálnak. Akkor a kívül élők ránéznek, meglepődnek. Ahogy régen a királyt a legkiválóbb vitézek vették körül, amikor az ellenség oda akart jutni, ezeken kellett keresztüljutni. Ha valaki Jézushoz akar jutni, furcsamód ezek a látszatkeresztények veszik körül, ezeken átvezetni egy embert, aki éhezi, szomjazza a mennyországot, nagyon nehéz. Ha valaki valóban keresztény, akkor keresztényképp éljen, őszintén, nyíltan, és ha ők veszik körül Jézust, akkor könnyebb dolga lenne a kereszténynek, mert ott vannak és nagyon sokszor nagy ártást tesznek. Igazán hűséges keresztényeken keresztül beáramlása van az embereknek, mint egy csatornán, Jézushoz. Azt mondja magáról, nekem adatott minden hatalom, mennyben és földön. Vagyis azzal az erővel, amellyel a pénzvilág urai a magyarok és Magyarország ellen cselekszenek, ez-

zel szemben nekünk nincsen erőnk, ha az erőnket össze is szedjük, nem érünk el vele semmit. Egy lehetőség van, Jézushoz szerződni. Nálam nélkülem semmit sem cselekedhettek. Ez így van, ha ő nincs a szervezetünkben, az idegrendszerünkben, a lelkünkben, akkor nincs tanács, nincs kapcsolat. Nem tudunk különbséget tenni. Ha ez nem történik meg Magyarországon, akkor sokan valóban fordulnak hozzá, de nem lesz megoldás. Nálam nélkülem semmit sem cselekedhettek. Persze, lehet háromszor megnősülni, utána elválni, lehet gyerekeket szülni, lehet állásba menni, ez mind a semmi kategóriájába tartozik. A valami kategóriája az a lelki állapot, amit megemlítettem. Amikor az ember a teljességbe jut. Ha ilyen lenne sok, akkor van az, hogy Isten azt mondja, meghallotta a kiáltásomat. Általában rámutat egy emberre, mint Gedeon története az Ószövetségben, te szabadítottad meg a néped a fogságából. Kicsi betűkkel utána oda van írva, hogy akkor leszállt rá az Úr lelke. Attól kezdve nem azt csinálja, ami logikus, hanem azt, amit az Isten mond. Ezt a privilégiumot az ember csak Istennek adhatja. Azért csinálom, mert akkor megindulhat valami, erre kaptam lehetőséget, ebből a közösség vagy hasznosít valamit, vagy nem, nem lehet tudni. De érzem, hogy sokszor hibát követnék el, ha nem teném, mert megvan a matematikai lehetősége, hogy országjárásommal ez az elátkozott állapot, ez az Istennek való ellenszegülés, sátánhoz való tartozás megváltozik valamilyen mértékben. Úgy vagyok az egésszel, nem ezt akartam, mást akartam, de mégis nagyon boldog vagyok.

Amikor '75-ben összeházasodtam, az volt a reményünk, hogy lesz öt gyerekünk. Megjött az ötödik gyerek is '82-ben, nagyon boldogok voltunk, éreztük, hogy vége. Elmúlt egy év, és valami baj van a naptárral, valami nem stimmel, kiderült, hogy jön a hatodik gyerek is. Akkor azt mondtuk, uram van itt már bőven gyerek, van már öt gyerekünk, nem sok szerinted? Ilyen gondolatok voltak bennünk, és akkor jött az utolsó gyerek, de ez úgy történt, hogy az első két hétben szívtuk a fogunkat, meg voltunk ijedve, amikor már kiderült, hogy nincs visszaút, nagyon boldogok voltunk.

Hatvanéves koromra volt az utolsó, a 12-ik gyerek, de nem azért, mert mi egy demográfiai hullámvölgyet szerettünk volna megtörni. Az ember nagyon sokszor csak azt tudja, mi tilos. S ha van elég türelme, cernája ehhez az egész belső tiltáshoz, egy idő után kiderül mi az, amit ten-

ni kell, és mit kell csinálni. Így alakult velünk is. Az persze felvetődött, és a fogamzásgátló tablettáról tudtuk, hogy akkor 115 betegségnek az okaként jelentette az orvostudomány. Ez a kettő volt, minden más jámbor, bamba módszer alkalmatlan volt és jöttek a gyerekek. De most már 31 éves a legidősebb 9 és fél éves a legfiatalabb, dolgoznak már, és nagyon örülök, hogy így alakult. Ezt sem a magam érdemének tekintem semmiképpen, tehát mert a férjnek olyan a helyzete, mint akinek semmi sem drága. A feleség kihordja, megszüli, szoptatja, tisztába rakja, pátjolgatja. A férfiak játsszák a segítő szerepét, így vagyunk. **Vallási nevelésüket illetően, tudom, hogy a hitben való nevelésnek két feltétele van, az, hogy a gyerekek lássák, hogy apuka és anyuka szavai és tettei között nincs szakadék. Nem könnyű, régen sem volt az, ma sem könnyű. Mert az embernek néha meg kell harcolni magában, kimondja-e azt, amiről tudja, hogy van. A másik elengedhetetlen feltétel, hogy a gyerekek lássák, hogy az apuka valóban szereti anyukát, és anyuka valóban szereti az apukát. Ez se feltétlen könnyű, mert néha ennek akadályai vannak, a férfinak és a nőnek a mássága miatt. A másság elviselése egy nagy púder a mai világban, ebbe beleértették azt, hogy én lopok, csalok, betörök - fogadd el a másságomat. A másságot el lehet fogadni férfi-nő között: más a természetem, de a másság elviselésének a képességét. Ha ez megvan, akkor lehet írni csellóra, hittanra, cserkészetre, néptánra a gyereket, de ehhez ez elengedhetetlen. Azzal együtt, hogy Isten útjai kifürkészhetetlenek, minden előfordulhat.**

A legkisebb közös többszörös

Mindenki azt mondja, hogy miért nem fogunk össze, össze kell fognunk. Milyen alapon? Különböző gondolkodások vannak, másként vélekednek az emberek, kivéve, csak ha a nevező közös. Nyolcharmadnak az öthatoda, nem lehet összeadni, csak ha a nevező azonossá válik. Azt össze lehet adni, és azt nevezik a legkisebb közös többszörösnek. Mi a legkisebb közös többszörös, illetve ki a legkisebb közös többszörös? Jézus. Nem megy nélküle. Az életem meg van oldva, nekem azt mondja. Engem kirúgtak az öttusa sportból, lapátra tettek hirtelen. Néhány évvel ezelőtt, amikor megváltozott a sport helyzete, elnök lehetett gyárigazgató, és ő jelölte ki az

ún. szakmai vezetőt, akit, ha akart, leváltott. Szóltak nekem, ha a pályázaton részt vennék valamilyen tisztségre, akkor a pályázatom elfogadnák. 3-5 ember pályázik, hogy szövetségi kapitány legyen. Én pályázok öttusa sportvezetői posztra. Ez olyan lett volna, mintha én lennék a vőlegény és a sport a menyasszony. Olyan volt ez, mintha pályázaton részt vennék a feleségemre vonatkozólag a postás meg közöttem. Győzzön a jobbik. Szó se lehet róla. Meg a másik, hogy olyan hosszan azt csináljam. Annyi furcsa gesztust gyakoroltak felém, hogy 1983. szeptember 13-án, mint említettem belovagoló voltam, olvastam a Népsportot. Láttam benne egy cikket (a címről és képről kiderült, hogy egy öttusázóról szóló cikk), álmosan ránéztem, és jobbára átlapoztam. Megijedtem, te jó ég, az öttusázóról szóló cikket továbblapoztam... Baj van. Az energia, a vágy, a szorgalom, ami bennem volt a szakma iránt, elmúlt belőlem. Mint amikor elkapcsolja valaki a villanyt vagy a gázt. Belőlem elmúlt a legfontosabb kellék: a szorgalom, a megszállottság, az igyekezet. Elmúlt belőlem. Ezért már nem lett volna szabad elvállalnom a feladatot, mivel a legfontosabb kellék elmúlt. Hetekig nagyon nehezen aludtam el, többször is felébredtem, akkor is volt már öt gyerek, mit csináljak, kínlódtam, és elképzelttem magam, mint sportedző és mondtam, nem, ha hat év éhségstrájkos helyzetben felajánljuk neki, és nem kell neki, tényleg hülye. Félttem ettől, de nem jöttem, és otthon voltam egy komplett napot 1983. szeptember 13-án, és a derűnek az öröme olyan mértéke öntött el, amit mindenkinek kívánok, ha ilyen kínhelyzetben van. És jött egy elhatározás: el kell jönni a belovaglásból, abba kell hagyni a várakozást. Azzal az elhatározással: az öttusa sporttal az életem hátralevő részében foglalkozni nem kívánok. Másnap bementem a munkahelyemre. A munkakönyvet eltettem a zsebembe, vittem egy nagy demizson bort, poharakat, kitöltöttem portásnak, igazgatónak, szétszítottam, mondtam nekik, gyerekek, örültem, hogy közöttetek voltam, de most elmegyek. Ez bennem úgy fogalmazódott meg, mintha Isten azt mondaná, Bandi a szolgaságod éveit kiteltek, szabad vagy. Azóta én foglalkozásban voltam egészen a rendszerváltásig. Vagyis ha valaki szellemi tevékenységből fél éven keresztül 2500 forintot tudott igazolni, az szellemi szabad foglalkozású volt. Nekem ez azért kellett, hogy ne legyek munkakerülő. Volt ilyen, börtön járt érte vagy kényszermunka.

A nemzethez való kötődésem az átlagemberéhez képest erősebb.

Neveltetésemből is származik ez nyilván, öröklött adottságomból. Amikor versenyző lettem, felhúztam a magyar válogatott melegítőjét, rá volt írva Hungary. Ez egy más helyzet, nem magamért versenyzek, immár valakit képviselek, valakit magunk közül. Nem tudok nem figyelni az emberek sorsára, helyzetére. Az, hogy megtörtént: 2006. október 23-án az ünneplő 300 ezres tömegben a környező országokból odahozott verőlegényeikkel együtt megverték az ünneplőket, viperát és gumibotot, könnygázt használtak velük szemben - az demokrácia volt. Szétverték, letartóztatták, börtönbe zárták a pártok vezetőit, és ezt mondták. Most bemutatták: magyarok, nektek kuss legyen. Ne akarjatok magyarok lenni, semmi közöttök a saját sorsotokhoz! Eddig is tudtam, meg évek óta mondom, hogy Magyarország zsidó hódoltsági terület. Ezt mindenki tudja, de ezt nem szabad kimondani, holott így van, azért mert kényelmetlen, kellemetlen. Ebben nincs semmi. József Attila mondja: a meghódoltak kínja meggyötört is egyben. Nem értem magamat feltétlen. Az, hogy én elhallgassam, milyen a helyzetünk, olyan erők támadnak az országra, amely ellen humán erő alkalmatlan, mert a sátán sokkal okosabb, sokkal ügyesebb, jobban ismeri a Bibliát, vele szemben nem lehet csatát nyerni, csak akkor, ha az emberek Jézushoz szerződnek, akkor hatalomhoz jutnak. Hatalmat kapnak, hogy Isten fiaivá legyenek. Ha ez megtörténik, akkor lesz kilátás. Ez így van az Ószövetségben, az Úr hadakozik értetek, ti maradjatok veszteg. Nem azt jelenti, hogy mindenkinek meg kell tenni mindent, csak ami tőlünk telhető, a többit Istenre kell bízunk. De kiknek mondja ezt az Isten? Azoknak, kik hozzá kötődnek, őt dicsőítik, akik Jézust elfogadták Isten fiának, a megváltónak, enélkül nem megy. Jézus mondja, senki sem mehet az Atyához, ha nem megy énáltalam. Az ember a kezdetek óta Jézus nélkül nem mehet. Sokan mondják: minek nekem Jézus? Nem kell! Ez nem így megy, nem lehet megkerülni Az alsó térből a felső térbe úgy lehet átjutni, hogy a kis nyíláson minden egyes homokszemnek át kell jutnia. Jézust nem lehet megkerülni. Ha egy társaságban beszél az ember hitről meg Istenről, és amikor Jézus neve elhangzik, akkor hirtelen zavarok támadnak. A tanítványok mondják, hogy nem adatott más még a nap alatt, mely által lenne üdvösségünk. A nevet használni kell keresztény közösségekben, egyházakban, kis egyházakban. Ez

fegyver. Az ő nevének hatalma. Jézus nevének hatalmát lehet csak felhozni, máshogy nem megy, másképp nem lesz változás – mert nagy ébredésre van szükség Magyarországon. 56-tól az egész ország sorsa úgy alakul, hogy az ünnepeinket el akarják lopni. Mégis van mire visszagondolni, olyan időszakra, amikor voltak emberek, hogy fontosabb volt az ember szolgálata és az Istenhez való hűség, mint a mindenáron való életben maradás. Tévedés volt, 1956-ban október 23-án, november 4-én, **a magyar nemzet kapott 14 nap ízelítőt abból, milyen lehetne a nemzetnek a sorsa, ha a teremtőjével szoros kapcsolatban lenne.** Én ott éltem át Pesten, sőt Debrecenben. November negyedike után orosz laktanyában bezártak három napra a forradalom leverése után, 18 éves voltam még csak.

A másik nagyon érdekes: a történészek megmondják, mi volt '56-ban. A történészek írják a történelmet, iskolakönyvbe, tankönyvekbe, hivatalos könyvekbe az ő elemzésük kerül be. Énnekem miért ne lehetne történelmi szemléletem, feltételezésem, hogy hogy volt, hogy másképpen állt össze. Sokan mondják, hogy az '56-os forradalom az volt, hogy a nép megvívta és a végső elkeseredésében lerázta a láncot magáról. Ez nem igaz. Őt nap Rákosinak olyan hatalma volt, hogy az ellen nem indult meg egy spon-tán valami. A második világháború végén Sztálin azt mondta, Magyarországnak volt török uralkodója, Habsburg uralkodója, most lesz zsidó uralkodója. Jöttek a kommunisták, Rákosi, Gerő Ernő, Révai, Farkas Mihály - nagy négyes. Éltek virultak, mindenkit kinyírtak, aki veszélyes volt rájuk nézve. 1953 tavaszán meghalt Sztálin, jött Hruscsov, és ő másképpen gondolkodott. Elkezdte ezeket leszalámizni, és a nagy négyes nagyon jól tudta, hogy a szalámizás egy technológia, egy nagyon eredményes, jó dolog és azt mondták, hogy tudatosították a Szovjetunióban, hogy ha a népet kihagyják a hatalomból, baj lesz, mivel ebben a népben, a magyar népben csak mi tudunk uralmat nyerni. Meglátjátok, baj lesz belőle. **Nagyon jól tudták, hogy baj lesz belőle, mert ők csinálták.** Elengedték a gyeplőt, felgyorsítottak mindent és provokátorokkal nekiindultak az embereknek. 23-án este én Csepelen voltam, a munkásszállóba bejött egy katona puskával és azt mondta, hogy emberek, gyertek a lámpagyárhoz, mert forradalom van. Fegyvergyár volt a lámpagyár. Vasúttal mentünk, nyolc megálló. A lámpagyárnál leszálltunk, a fegyvergyár kapuja nyitva volt. Nem volt ott senki, csak egy kis bajszos portás. Néztük, hogy létezik ez. Kinyitották. A Kilián-laktanya nagykapuját, nagy tölgyfa kapuját kinyitották, bementünk, és az udvarban fegyvereket találtunk, és ha-

zamentünk a munkásszállóba Csepelre. Budakeszin lakom és mondták ott, hogy a pártház pincéjét egy hónap előtt fegyverrel és lőszerrel megtöltötték, sőt Döbrentei Kornél említette, akivel a közelmúltban találkoztam, utcai virágládákat kipakoltak, fegyvert raktak bele és kis földet szórtak rá, vagyis ők kirobbantották a forradalmat, azért, hogy legyen mit vérbe fojtani, és lehessen kezdeni öldökölni. Gyakorlat: '19 után öldöklés, 45 után öldöklés, 56 után öldöklés. Ti. a háború mindig csak ürügy arra, hogy a sátánnak megfeleljenek. Akinek a személyéhez tartozik lopni, csalni, hazudni, ölni. Megmutatták: látjátok, baj lett belőle. Hát én így elemzem az '56-os forradalmat. Máshogy nem tudom, és azt gondolom, és sokan mások (pl. az amerikai magyarok) nem hajlandók ezt a tételt elfogadni, mert azt mondják, én ott harcoltam géppisztollyal. Igen, ott harcoltál géppisztollyal, ki mondta,

hogy nem harcoltál. Csakhogy kirobbantották a forradalmat. Egyet kalkuláltak el Rákosiék, hogy a robbanás nagyobb lett, mint gondolták volna. Amikor az atombombát robbantották, akkor az íróasztalon kiszámították, hogy mekkora lesz a robbanás. Tenger alatt robbantottak, és kiderült, hogy a robbantás hétszer nagyobb, mint amire számítottak. Ugyanaz volt itt is. Kiderült, hogy a magyar nemzetben volt annyi életerő, annyi elszántság, amire nem számítottak, hétszer nagyobb volt. Meg lettek volna egy kis csetepatével, lövöldözéssel, hogy le lehessen főlni azokat, akikben még van egy kis életerő, és akkor kezdenek mindent újra. De hát nagyobb lett, és végül is ez az 56-os nagy robbanás megrepesztett valamit a nagy szovjet hatalmon. Én ezt így látom. Jól látom? Nagyon szépen köszönöm a meghallgatást, köszönöm szépen a figyelmet.

*A háromszoros olimpiai és tízszeres világbajnok öttusázó először járt a Délvidéken. Körútjából a 2007. november 25-én Nagybecskerekben megtartott előadását – amelyre a Háló- mozgalom és a Vajdasági Pax Romana szervezésében került sor - nyújtjuk át az olvasóknak.

Balczó András a nagybecskereki Petőfi Művelődési Egyesület nagytermében

Meghívó

November 25-én, vasárnap délután 16 órakor,
a nagybecskereki Petőfi Művelődési Egyesület nagytermében
az öttusa sport magyar világhíressége, a nemzet sportolója

Balczó András

tart élménybeszámolót sportról, családról, hitről

Balczó a világ legnehezebb sportjában nyert három olimpiát és tíz világbajnokságot, ő minden idők legeredményesebb öttusázója.

„Hivatásomnak azt tekintem már régóta, hogy közösségekhez menjek és próbáljak velük arról beszélni, hogy mi végre vagyunk a világban.

„Balczó András saját élettapasztalatával igazolta, hogy miként lehet egy célt alázattal szolgálni, akár világhírnevet is szerezni, de mindig szerényen és istenhittel állva a magyar lobogó mellé.

Egy sportoló életműve – az eredményei. Számok, helyezések, érmek.

Balczó azonban már versenyző korában is több volt "egy sportolónál". Balczó András jelkép volt. Példa.

A karizmát, az emberekre, az emberi lélekre gyakorolt hatást az eredményeken messze túl, valami mással lehet mérni. Talán szeretettel. (David Sándor)

Akik elfogadták az áldást: feleségével, Császár Mónikával (aki a müncheni olimpia bronzérmes magyar tornászcsapatának volt a tagja) tizenkét gyermeket nevelnek békében, szeretetben budakeszi házukban.